

Svar på interpellation från Yvonne Knuutinen (V) till teknik- och fritidsnämndens ordförande Sixten Skullman (M) om att gräsmattan är en biologisk öken

Interpellationen lyder: En kortklippt, enhetlig gräsmatta har blivit själva symbolen för en välskött trädgård eller park, men ur biologiskt mångfaldsperspektivet är gräsmattan närmast att jämföras med betong.

Biologisk mångfald innebär att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arter; vilda växter, fåglar, insekter, djur och svampar. Alla de arter som utgör mångfald bidrar till processer som gör att ekosystemen fungerar. Det största hotet mot biologisk mångfald i dag, är en förutsättning för allt liv på jorden.

En bra början kan vara att lämna gräsmattan oklippt och ge de arter som hittar hit en chans. Den "höga" gräsmattan är en ganska näringsrik miljö som inte är särskilt artrik utan domineras av ett fåtal arter som tistlar och klöver. En mer artrik ängsmark kräver magrare jord och slåtter (eller betande djur). Men nästan oavsett vad vi gör, är det bättre för den biologiska mångfalden är en välklippt gräsmatta.

Kommunen har mycket mark i alla kommundelarna, parker, vägrenar, slätter och rondeller. Mängder av gräsytor som klipps kort, för att det är så vi alltid har gjort. Nu krävs ett nytänkande hos oss alla.

Därför vill jag ha svar på följande frågor.

1. Hur stor areal består av grönytor som sköts av Teknik- och servicekontoret och hur stor del av den består av gräsmatta som klipps?
Svar: Av den totala arealen grönytor som Teknik- och servicekontoret hanterar är 519 252 m² gräsmatta. Det finns i dag inte ett heltäckande kartlager som visar den totala arealen för alla skötselområden oberoende av karaktär, därav ett svar som endast påvisar arealen på just gräsmatta.

2. Finns det en plan för hur vi ska kunna öka den biologiska mångfalden på vår kommunala mark?

Svar: Ja

a. Är det en plan för vilka blommor, träd och buskar som ska bevaras eller nyplanteras för att öka den biologiska mångfalden på kommunal mark?

Svar: Vi följer alltid Länsstyrelsens riktlinjer när det gäller skydd av känslig natur och växtlighet. Vi har ett samarbete med Naturskyddsföreningen och kommunens ekolog i dessa frågor.

b. Är det en plan över vilka gräsytor som vi ska sluta klippa på kommunal mark?

Svar: Ja, och den planen justeras löpande då vårt skötselområde växer.

c. Är det en plan för vilka gräsytor som ska göras om till ängsmark?

Svar: Den jordmån som finns i Mälardalen är sjöbotten och därmed näringsrik. Att konvertera gräsmatta till ängsmark är ett omfattande arbete och mycket kostsamt. De platser där det går att så ut ängsfrö gör vi det redan. I största möjliga utsträckning använder vi oss av inhemskt växtmaterial vid inköp.

3. När slutar vi klippa gräsmattorna för att istället främja den biologiska mångfalden i vår kommun?

Svar: Det är många invånare som använder kommunala gräsytor för rekreation, lek och friluftsliv. Om vi ska gå fortare fram i omvandlingen av gräsmatta till icke klippt yta behöver vi både en omfattande kommunikationskampanj och en informations- och kunskapshöjande insats så våra invånare också ser nyttan i en sådan insats.

Vi behöver samtidigt bedöma vilken nivåer av brandrisk som uppstår vid utebliven gräsklippning

Ytterligare insatser som görs för att främja biologisk mångfald från Teknik- och fritidsnämnden som helhet.

Vi jobbar även med andra saker för att främja den biologiska mångfalden.

Varsamma röjningar av sly, lämna kvar högstubbar och gamla träd. Det anläggs insekshotell och hügelsbäddar, driftenheten bygger även ut möjligheten att använda sjövattnen vid bevattning.

Vi bör komma ihåg att inte bara bin är biologisk mångfald. Andra viktiga insatser för biologisk mångfald som pågår är att jobba med fokus på levande sjöar och vattendrag, ingen övergödning samt giftfri miljö. Detta görs genom att iordningställa kommunens fem nedlagda hushållsdeponier och låta deponin återtas av vegetation med rik flora och fauna. Detta görs i nära samverkan med Miljöenheten.

Vi är även aktiva med vattenåtgärder och har i år sökt LOVA-pengar för fosforfälla nedströms Malmby ridskola samt sökt LOVA-pengar för att utreda vilka åtgärder som kan vara tillämpliga för att minska risken för översvämning och skada på egendom, mark och vatten vid Gorsingeholm.

I februari kom ett formellt besked om statlig finansiering för att gå igång med åtgärdsförberedelser för den förorenade marken på Hedlandet där Stjernquists Metallfabrik AB en gång var verksam. Strängnäs kommun genom Teknik- och servicekontoret (TSK) tar på sig ansvaret att vidta nödvändiga åtgärder för att minimera vidare risk för föroreningsspridning till bland annat Mälaren.

TSK driver tillsammans med andra kontor också ett horisontellt projekt för att på Mudderholmarna i Mariefred skapa goda förutsättningar för lärande genom att sätta upp informationsskyltar, placera sittplatser av naturmaterial, gynna och sköta en flora och fauna som främjar pollinatörer men också hänsynsfull vassklippning som gynnar vattenlevande växter, djur, fisk etc.

Sixten Skullman (M)
Ordförande Teknik- och fritidsnämnden

Interpellation - Gräsmattan är som betong - gör om den till äng och gynna den biologiska mångfalden

Till teknik- och fritidsnämndens ordförande

En kortklippt, enhetlig gräsmatta har blivit själva symbolen för en välskött trädgård eller park, men ur biologiskt mångfaldsperspektiv är gräsmattan närmast att jämföra med betong.

Biologisk mångfald innebär att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arter; vilda växter, fåglar, insekter, djur och svampar. Alla de arter som utgör mångfalden bidrar till processer som gör att ekosystemen fungerar. Det största hotet mot biologisk mångfald idag, är förlusten av livsmiljöer för olika arter. Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden.

En bra början kan vara att lämna gräsmattan oklippt och ge de arter som hittar hit en chans. Den "höga" gräsmattan är en ganska näringsrik miljö som inte är särskilt artrik utan domineras av ett fåtal arter som tistlar och klöver. En mer artrik ängsmark kräver magrare jord och slåtter (eller betande djur). Men nästan oavsett vad vi gör, är det bättre för den biologiska mångfalden än en välklippt gräsmatta.

Kommunen har mycket mark i alla kommundelarna, parker, vägrenar, slänter och rondeller. Mängder av gräsytor som klipps kort, för att det är så vi alltid har gjort. Nu krävs ett nytänkande hos oss alla.

Därför vill jag ha svar på följande frågor.

1. Hur stor areal består av grönytor som sköts av Teknik- och servicekontoret och hur stor andel av den består av gräsmatta som klipps?
2. Finns det en plan för hur vi ska kunna öka den biologiska mångfalden på vår kommunala mark?
 - a. Är det en plan för vilka blommor, träd och buskar som ska bevaras eller nyplanteras för att öka den biologiska mångfalden på kommunal mark?
 - b. Är det en plan över vilka gräsytor som vi ska sluta klippa på kommunal mark?
 - c. Är det en plan för vilka gräsytor som ska göras om till ängsmark?
3. När slutar vi klippa gräsmattorna för att i stället främja den biologiska mångfalden i vår kommun?

Yvonne Knuutinen
Vänsterpartiet

Lästips: Gör om gräsytor till ängar, en praktisk handledning till kommuner;
<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/handledning-fran-grasytor-till-angar/>